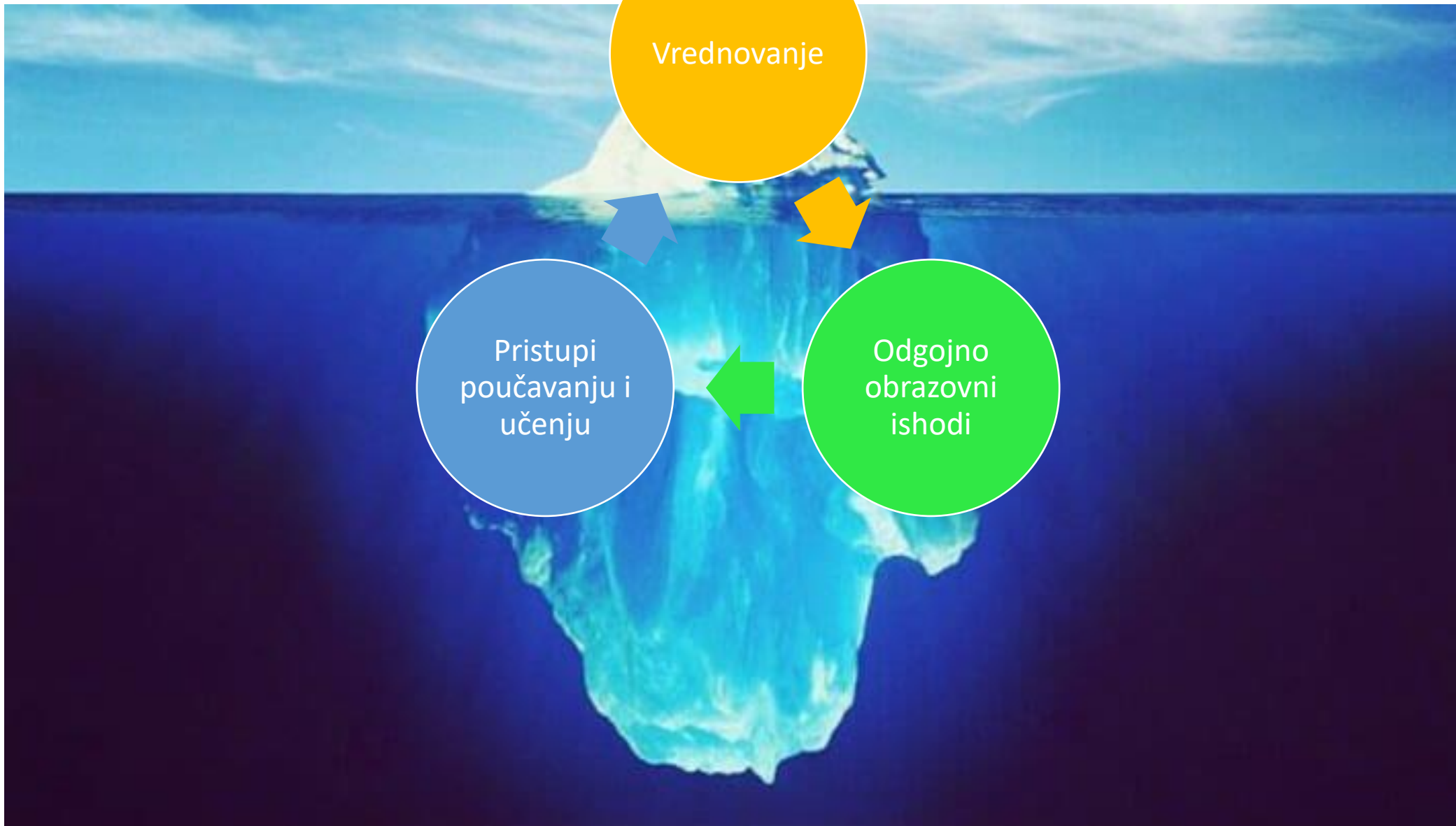

Pristupi i metode vredovanja u nastavi vjeronauka

Tihana Petković, dipl. teolog

Vrednovanje

Pristupi
poučavanju i
učenju

Odgojno
obrazovni
ishodi

The image features a large iceberg floating in a deep blue ocean under a clear sky. The visible tip of the iceberg is small and jagged, while the much larger, submerged part is smooth and rounded. A bright yellow circle is overlaid on the image, containing the word 'Vrednovanje' in white text. The overall scene is a classic metaphor for the hidden aspects of a subject.

Vrednovanje

Pristupi i metode vredovanja u nastavi vjeronauka

Navesti pristupe vredovanju i njihovu svrhu i važnost.

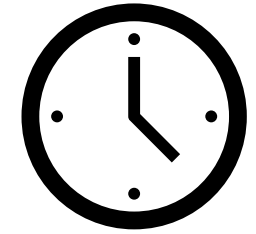

Navesti različite metode vredovanja i njihove načine primjene.

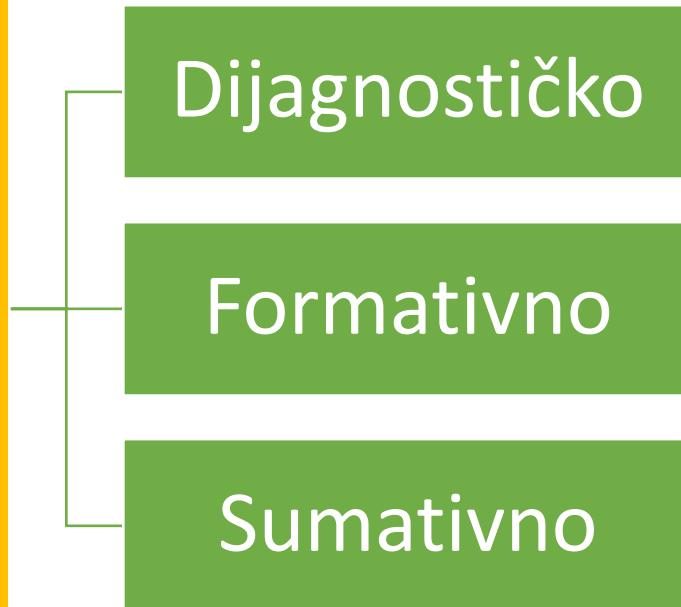

Kritički promisliti o izazovima i mogućnostima, te načinu odabira i provedbe vredovanja kako bi se unaprijedilo učenje i poučavanje.

Oblici vrednovanja s obzirom na svrhu

Oblici s obzirom na svrhu

Prije

Za vrijeme

Nakon

učenja

i

poučavanja

Metode (načini i postupci)

Za učenje

Izlazne kartice

Grafički organizatori

Skice

Domaće zadaće

Kratke pisane provjere

Kvizovi

Radni listići

...

Kao učenje

Rubrike

Liste procjene

Dnevnici učenja – bilješke učenika
o svom učenju

Izlazne kartice

...

Vrednovanje naučenog

Pisana provjera

Usmena ispitivanja

Analiza različitih uradaka (postera,
prezantacija...)

...

Izlazne kartice

Digitalni alati (kvizovi, upitnici, oblak riječi...)

Povratna
informacija

Domaće zadaće

Kratke pisane provjere

Kvizovi

Radni listići

Pisana provjera

Analiza različitih uradaka (postera, prezentacija...)

Usmena ispitivanja

Rubrike

Liste procjene

Dnevnici učenja – bilješke učenika
o svom učenju

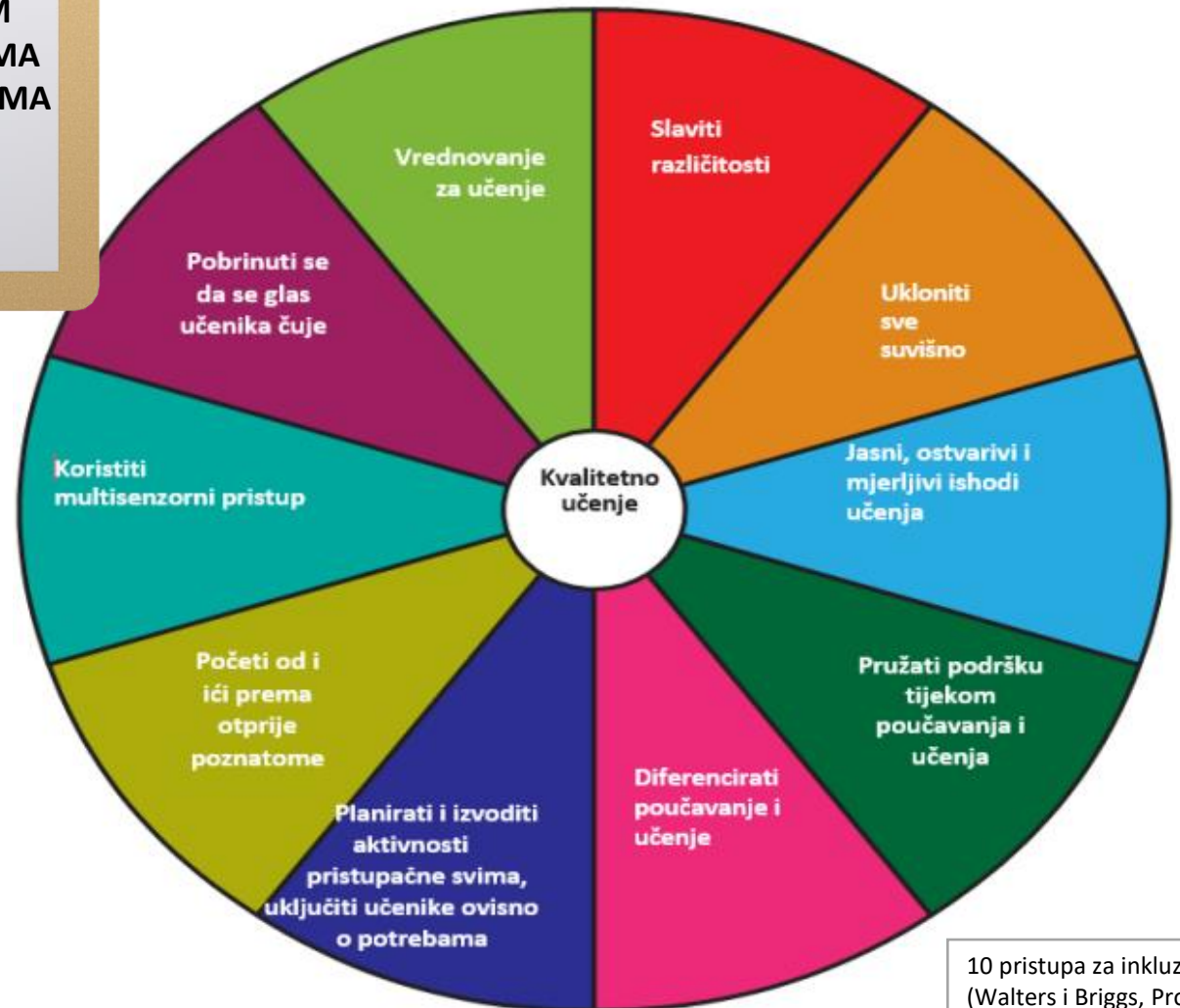
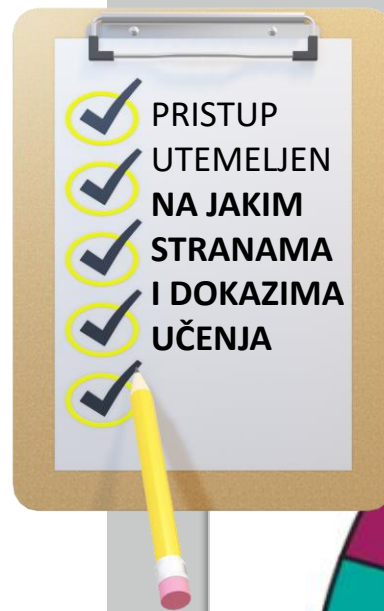
Izlazne kartice...

Vrednovanje za učenje

Prikupljanje dokaza o učenju:

- Što je **učinkovito** a što nije?
- Što učenik radi **dobro**?
- **Kako** to radi?
- Ima li neke preferencije u načinima kako radi? Koje se **vještine, aktivnosti i procesi** čine kao djelotvorni?
- Možemo li raditi **više** ono što učenik radi **dobro**?

10 pristupa za inkluzivno učenje
(Walters i Briggs, Profesionalni razvoj koji čini razliku za učitelje, OUP 2012)

Refleksivni praktičar na djelu

5 min

metoda

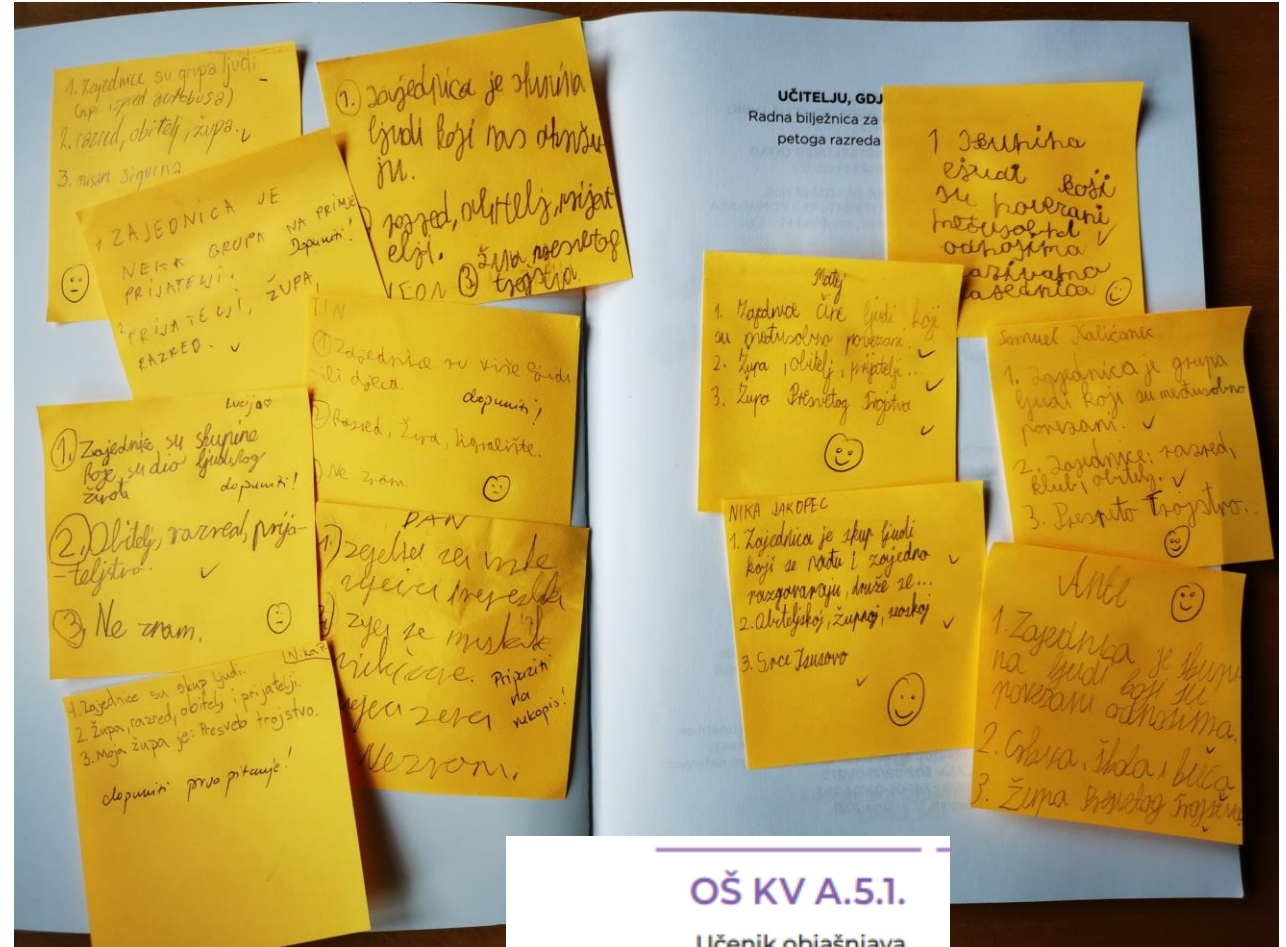
- Na kraju sata, Tri ključna pitanja
Materijal: post-it listić
- Vrijeme (učenici): 5 min

Što doznajem?

- 7 učenika odgovorili djelomično, 5 učenika potpuno

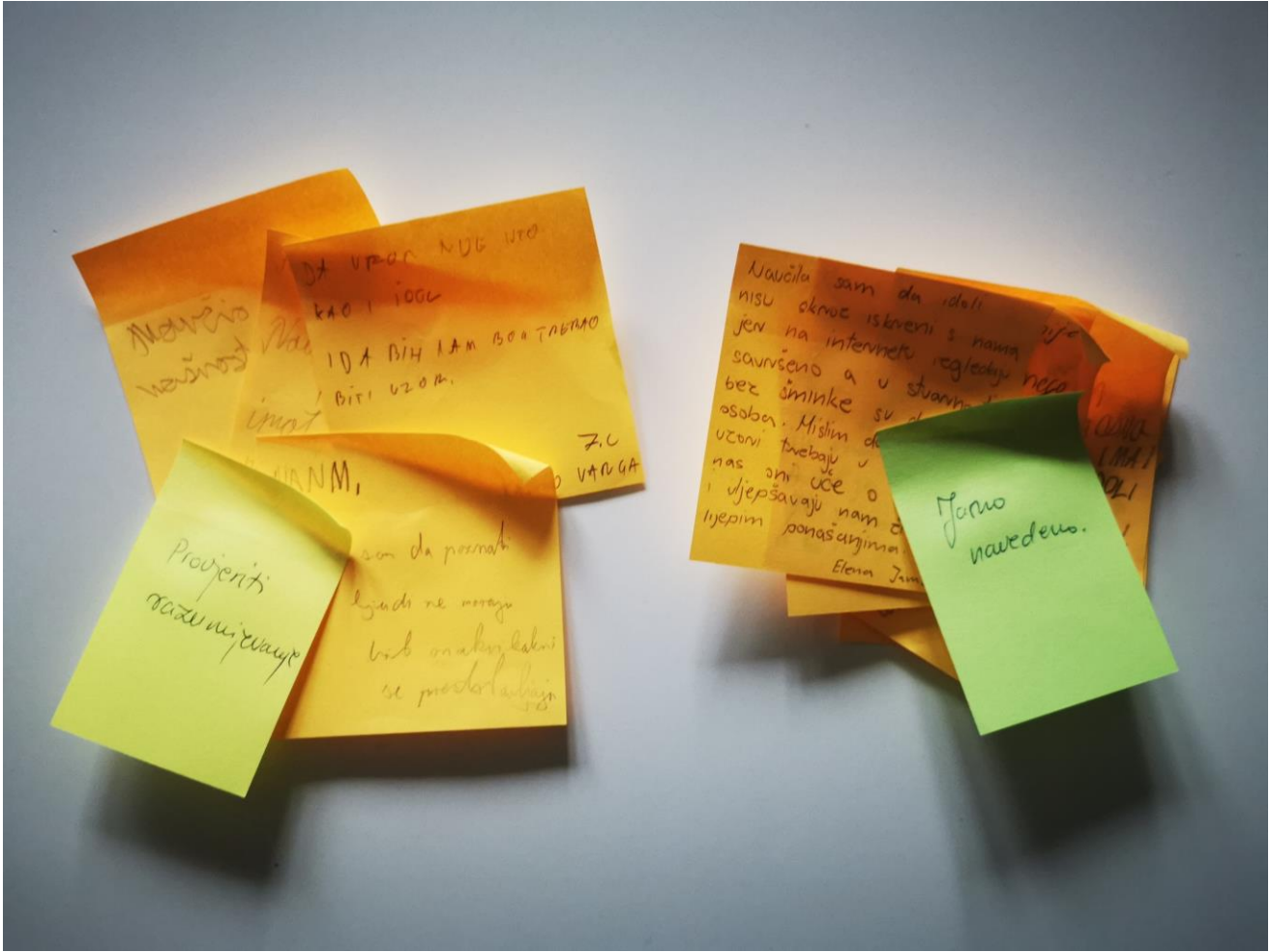
Što ću učiniti?

- Napisati povratnu informaciju (smajlič, kvačica točni, - netočni)
Objasniti na satu ponovo što su zajednice.

OŠ KV A.5.1.

Učenik objašnjava važnost zajedništva te kako nas vjera potiče na prihvaćanje sebe i drugih.

Ova vam NUG URO
 kao 1000
 DA BIH I AN BEATANO
 BITI UZOM.
 Z.U
 VARGA
 ANM,
 son da pomaže
 ljudi ne mogu
 biti onakoz kakvi
 se predstavljaju

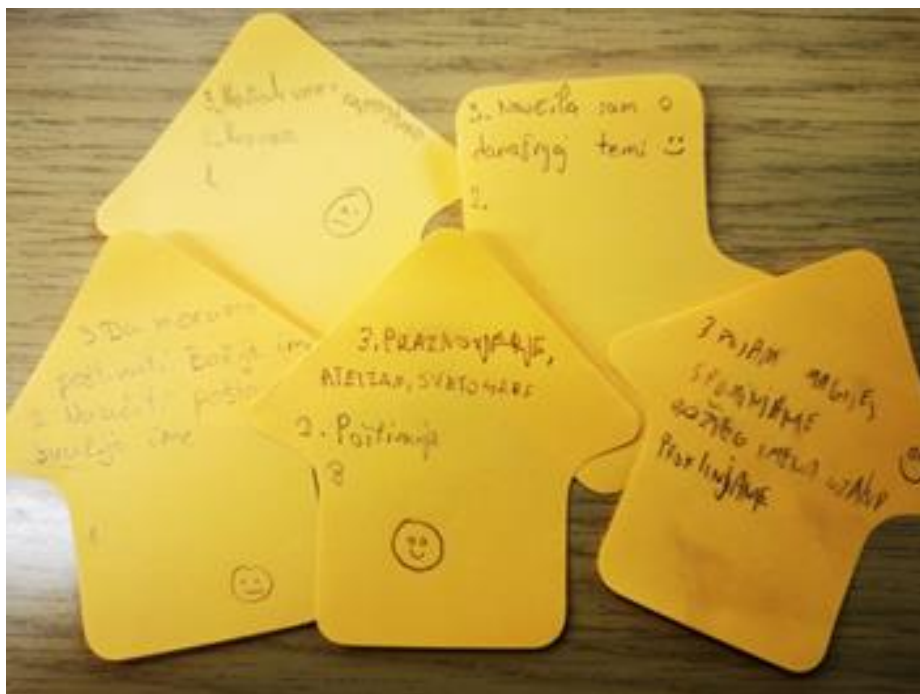
Proveriti
 razumijevanje

Naučila sam da ideti
 nisu skroz iskreni s nama
 jer na internetu izgledaju nego
 savršeno a u stvarnosti
 bez šminke su stvarno
 osoba. Mislim da
 uzoni trebaju u
 nas oni uče o
 dječavaju nam o
 ljepim ponašanjima
 Elena Jan

Jeru navedeno.

3-2-1 Izlazna kartica

3 pojma koja sam naučio/la
2 Načina poštivanja Božje
zapovijedi
1 koliko sam zadovoljan/a
svojim radom

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

OŠ KV C.7.1.

Učenik analizira i
prosuđuje čovjekovo
ponašanje u svjetlu
Deset Božjih
zapovijedi.

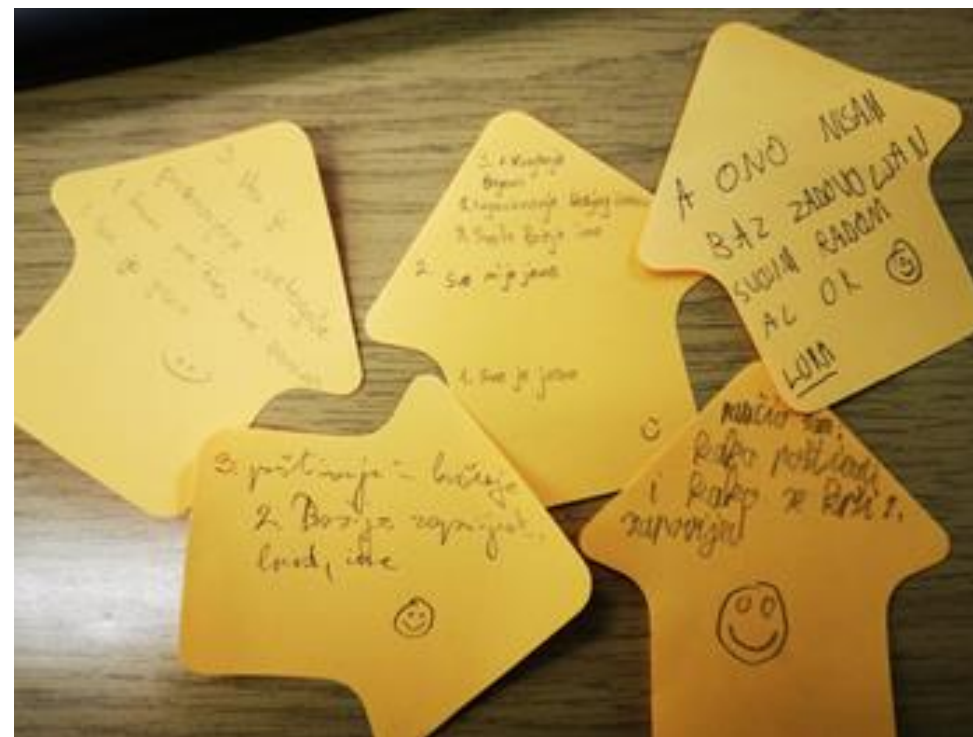
Učenik uočava da Božje zapovijedi čuvaju ljudsku slobodu i dostojanstvo osobe.

Učenik uspoređuje odnos Dekaloga i temeljnih ljudskih prava.

Učenik objašnjava da se zapovijedi temelje na ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

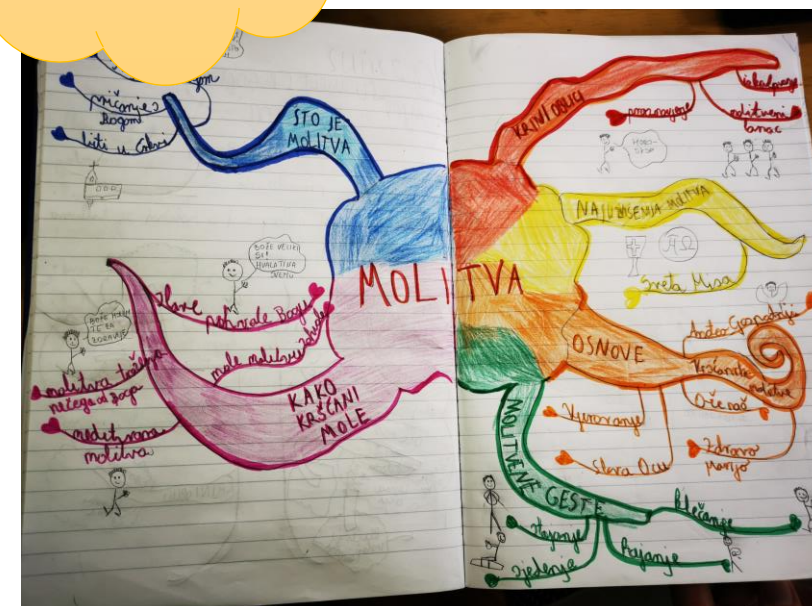
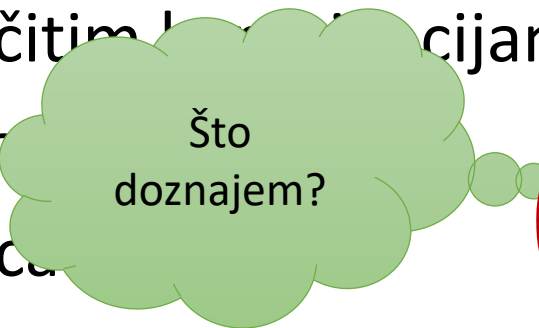
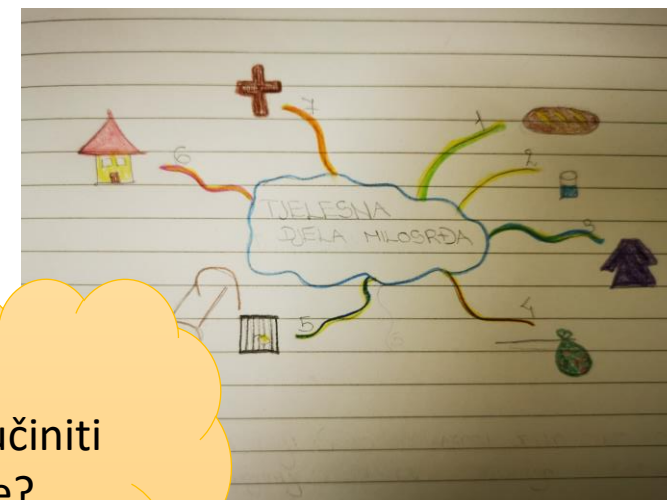
Učenik navodi stožerne i bogoslovne kreposti i objašnjava njihovu važnost za čovjekov odnos prema Bogu.

Učenik analizira načine poštivanja i kršenja zapovijedi u kontekstu komunikacije u digitalnom okruženju.

Mogućnosti...

- Minuta za kraj...
- 3-2-1 u različitim l...
- Vruća olovka
- Izlazna kartica
- Minuta za kraj
- Skica
- Grafički organizatori znanja (umna mapa)

Mogućnosti...

- Digitalni alati

100%

poganima ✓
poganima ✓
poganima ✓
poganima ✓
poganima ✓
poganima ✓
poganima ✓
poganima ✓
poganima ✓
poganima ✓
poganima ✓

50%

edati ✓
svim drugim narodima, a ne više samo Židovima ✓
svim drugim narodima, a ne više samo Židovima ✓
svim drugim narodima, a ne više samo Židovima ✓
samo Židovima, jer su samo oni mogli razumjeti Isusove riječi zato što su samo Židovi iščekivali mesiju ✗
samo Židovima, jer su samo oni mogli razumjeti Isusove riječi zato što su samo Židovi iščekivali mesiju ✗
samo Židovima, jer su samo oni mogli razumjeti Isusove riječi zato što su samo Židovi iščekivali mesiju ✗
samo Židovima, jer su samo oni mogli razumjeti Isusove riječi zato što su samo Židovi iščekivali mesiju ✗
samo Židovima, jer su samo oni mogli razumjeti Isusove riječi zato što su samo Židovi iščekivali mesiju ✗
samo Židovima, jer su samo oni mogli razumjeti Isusove riječi zato što su samo Židovi iščekivali mesiju ✗

Student List											
#	Nickname	Other	Poll	OEQ	Quiz	#	Nickname	Other	Poll	OEQ	Quiz
1	[redacted]		100%	100%	100%	2	[redacted]		0%	50%	100%
3	[redacted]		100%	100%	63%	4	[redacted]		100%	50%	88%
5	[redacted]		100%	100%	88%	6	[redacted]		0%	50%	88%
7	[redacted]		100%	100%	75%	8	[redacted]		0%	50%	75%
9	[redacted]		100%	100%	100%	10	[redacted]		100%	100%	88%
11	[redacted]		100%	100%	100%	12	[redacted]		100%	100%	100%
13	[redacted]		100%	100%	100%	14	[redacted]		100%	50%	88%
15	[redacted]		100%	100%	100%	16	[redacted]		100%	100%	88%
17	[redacted]		100%	100%	100%	18	[redacted]		100%	100%	63%

3624 rezultata za 'vjeronauk sakramenti'

SAKRAMENTI
Pronađi riječ auto.
Vjeronauk

Što su sakramenti?
Vrati raspored autor: Vjerciteljice
3. Razred Vjeronauk Sakramenti

Sakramenti
Pucanje balona auto.
6. Razred Vjeronauk

Sakramenti
Dijagram s okvirima auto.
3. Razred Vjeronauk

Sakramenti
Kviz auto.
8. Razred Vjeronauk

Sakramenti
Čudnovati kotač autor
Gimnazija Vjeronauk

Sakramenti - 6. razred, vjeronauk
Kviz autor
6. Razred Vjeronauk

Sakramenti
Kviz autor
6. Razred Vjeronauk

Obratiti pažnju:

- na ishode
- na način dobivanja rezultata
- Mogućnosti: učenici zapišu rezultat u bilježnicu ili post-it
- Razgovor nakon kviza: Što vam je bilo teško? Nejasno?

Vrednovanje za učenje

Prednosti

- Poboljšava aktivnost učenika
- Učenje čini vidljivijim učitelju i učenicima međusobno
- Povećava motivaciju
- Daje objektivne informacije o učenju svakog učenika
- Daje objektivne informacije o poučavanju

Mane

- Zahtjeva dodatno vrijeme na satu i nakon sata
- Zahtjeva materijalna sredstva i trud

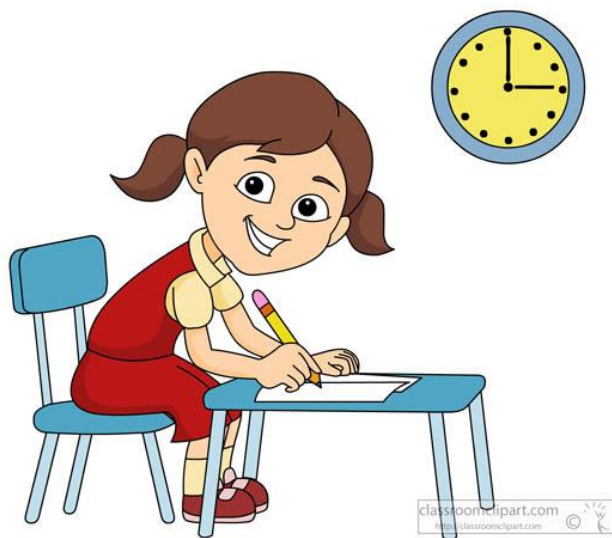

Izazovi:

- Konstruktivno poravnanje – odgovara li ishodu i aktivnosti? Jesmo li dobro vrednovali ishod? Odgovara li aktivnost ishodu?
- Je li učinkovito (koliko vremena i koje smo informacije prikupili)
- Jesmo li prikupili informacije o učenju (npr. kod kvizova...)
- Izostanak povratne informacije.

Vrednovanje kao učenje

USMJERENO NA BUDUĆNOST

Ocjenjivanje za učenje je svako ocjenjivanje kojemu prvi prioritet osmišljavanje i provedba u svrhu **promicanja učenja učenika**.

Aktivnost vrednovanja može pomoći učenju ako pruža informacije koje se mogu koristiti kao **povratne informacije od strane učitelja i od strane njihovih učenika u ocjenjivanju sebe i međusobno**, kako bi **unaprijedili** nastavne i obrazovne aktivnosti kojima se bave.

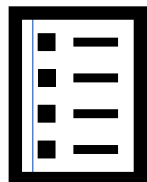
Najcitiranija definicija AfL –a (vrednovanja kao učenja) je ona koju je izradila Grupa za reformu procjene (ARG) u Velikoj Britaniji

Glavne oznake

dio je učinkovitog planiranja

ima središnje mjesto u učionici

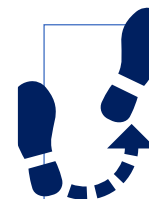
promiče razumijevanje ciljeva i kriterija

osjetljivo je i konstruktivno

potiče motivaciju

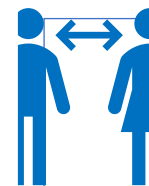
priznaje sva obrazovna postignuća (inkluzivna)

usredotočuje se na to kako učenici uče

pomaže učenicima da znaju kako se poboljšati

razvija sposobnost vršnjačkog i samoocjenjivanja

je ključna profesionalna vještina.

OŠ KV A.7.1.

Učenik u svjetlu vjere otkriva vlastito dostojanstvo, vrijednost i ulogu te objašnjava ulogu vjere u rješavanju napetosti i sukoba među ljudima.

Učenik izražava stav kako je svaki čovjek jedinstveno i neponovljivo biće kroz konkretne geste poštovanje i uvažavanja drugih u svojoj sredini.

Učenik analizira pozitivne utjecaje uzora u izgradnji vlastite osobnosti.

Učenik analizira negativne utjecaje koji predstavljaju opasnost u izgradnji vlastite osobnosti.

Učenik istražuje pozitivne utjecaje vjere u izgradnji vlastite osobnosti.

Učenik analizira konkretne primjere utjecaja društva vršnjaka na formiranje osobnosti i predlaže načine kako ostvariti pozitivan utjecaj u društvu vršnjaka.

Učenik analizira različite uzroke napetosti i konflikata u razdoblju mladenaštva i objašnjava mogućnost rješavanja napetosti i sukoba s kršćanskoga motrišta.

Zadatak: "Sukob - ma ne!"

	primjena znanja	povezanost sa životnom situacijom
Primjer je realan, životan, bilo je dobro primjenjeno.	U odgovorima je primjenjeno znanje načinu rješavanja sukoba.	Primjer je realan, povezan sa životnim situacijama, jasno opisan.
	U odgovorima je djelomično primjenjeno znanje o načinu rješavanja sukoba.	Primjer je povezan sa životnim situacijama, ali treba biti jasnije i temeljitije opisan.
	u odgovorima nije vidljivo da je usvojeno znanje o načinima rješavanja sukoba.	Primjer treba biti povezan sa životom.
...tanja unutar zadatka.		

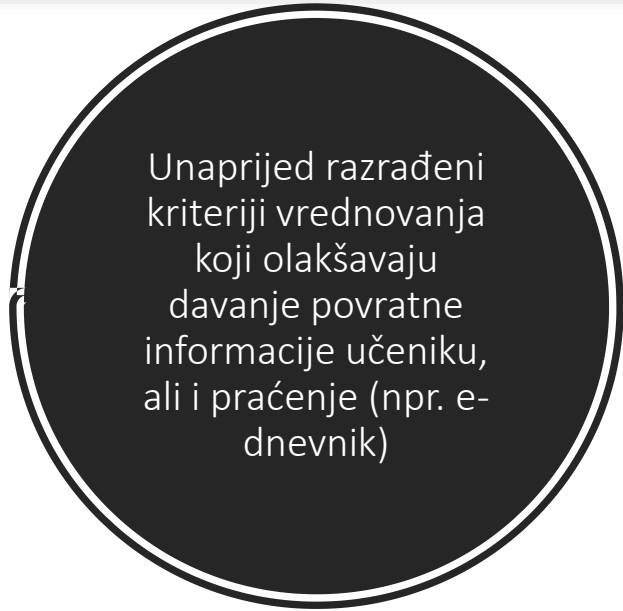
Zeleno – potpuno, jasno i temeljito opisano Žuto – djelomično jasno, kratko opisano Crveno – nejasno, nečitko ili nije napisano

ZADATAK:

Samo Procjena dovršenosti	Koraci zadatka	
1 ☐	Napišite primjer jednog tipičnog (uobičajenog) sukoba. Izmislite imena. Napišite u obliku dijaloga.	
2 ☐	Razlog zbog čega je navedena situacija prerasla u sukob (razmiricu) je (nerazumijevanje, optuživanje, neprimjeren govor i sl.)	
3 ☐	Osmislite dijalog tako da primijenite jedno ili više pravila za izbjegavanje sukoba.	
4 ☐	Pravilo za izbjegavanje sukoba koje ste primijenili je:	

samo procjena

vršnjačka procjena

Unaprijed razrađeni kriteriji vrednovanja koji olakšavaju davanje povratne informacije učeniku, ali i praćenje (npr. e-dnevnik)

Npr. Zadatak je izvršen, primjer je povezan sa životnom situacijom i jasno opisan, ali potrebno obratiti pažnju na praćenje uputa.

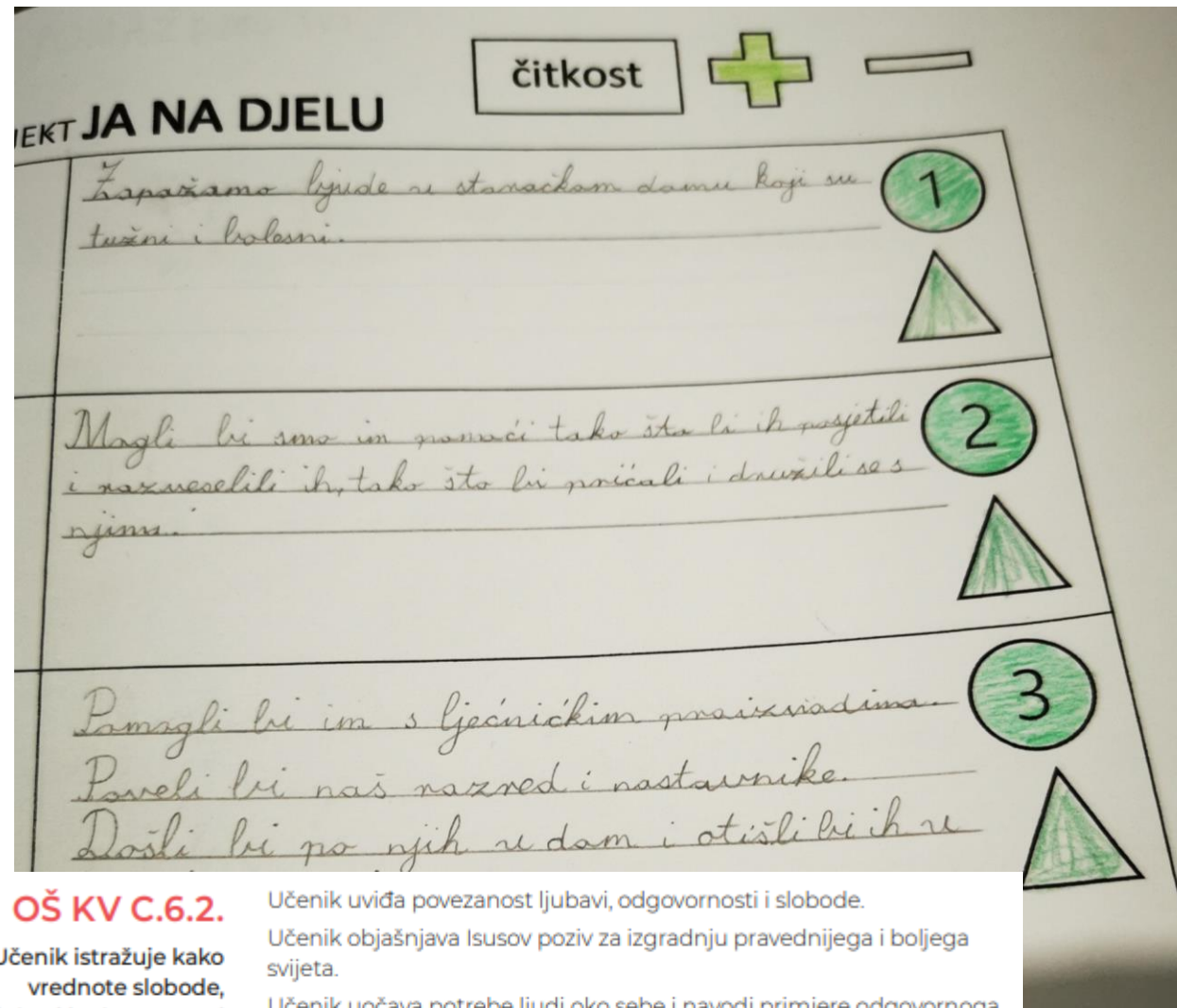
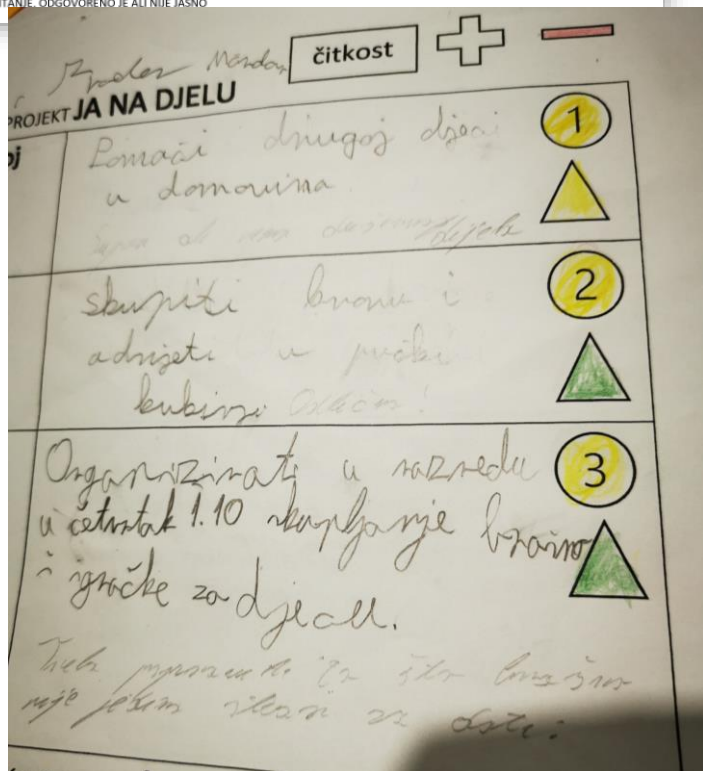
Problemi koje zapažamo u svojoj okolini (prema tjelesnim i duhovnim DM)	1 △
Što i kako bi se tim osobama trebalo/ moglo pomoći? (materijalno ili duhovno)	2 △
Možemo li mi pružiti pomoć ili organizirati pomoć? Na koji način? Što nam je potrebno: • sredstva, • ljudi, • mjesto, • vrijeme...	3 △

Nakon što ste dovršili zadatak procijenite svoj uspjeh tako da obojite odgovarajućom bojom svaki **krug** u skladu sa procjenom:

ZELENO - OPIS JE TEMELJIT (SVIMA JE U POTPUNOSTI JASNO SVE ŠTO JE NAPISANO I ODGOVARA NA ZADANO PITANJE)

ŽUTO - OPIS JE JAKO KRATAK, NIJE U POTPUNOSTI JASNO ILI NE ODGOVARA NA PITANJE IZ PRVOG STUPCA

CRVENO - NIJE ODGOVORENO NA PITANJE, ODGOVORENO JE ALI NIJE JASNO

OŠ KV C.6.2.

Učenik istražuje kako vrednote slobode, ljubavi i odgovornosti utječu na njegovu osobnu izgradnju i izgradnju zajednice.

Učenik uviđa povezanost ljubavi, odgovornosti i slobode.

Učenik objašnjava Isusov poziv za izgradnju pravednijega i boljega svijeta.

Učenik uočava potrebe ljudi oko sebe i navodi primjere odgovornoga ponašanja.

Učenik navodi i objašnjava tjelesna i duhovna djela milosrđa kao primjer kršćanske odgovornosti.

Učenik navodi primjere i aktivnosti (projekte) u kojima ostvaruje duhovna i tjelesna djela milosrđa u svojoj okolini.

Liste procjene, rubrike...

KISS-E = Keep it short, simple & easy

2. Tijekom školske godine upotrijebi ove podjavnice da ispitaš svoje ponašanje.
Provjeravam svoju kulturu međusobnog komuniciranja.
Ako provodiš u djelo, stavi ✓, ako trebaš popraviti, stavi ✗.

	DATUM	DATUM	DATUM
 Slušam druge dok govore.			
 Javljam se za riječ.			
 Svoje mišljenje izražavam na uljudan način.			
 Uvažavam tuđe mišljenje.			
 Razredno pravilo.			

Radna bilježnica *U prijateljstvu s Bogom* (2. r. OŠ), str. 70.

Udžbenik *U Božjoj ljubavi* (1. razred OŠ), str. 29.

U kojem ste stanju za učenje?

Gdje ćete se smjestiti?

Put učenja
(praćenje
cilja)

UČIM S ANĐELOM POMOĆNIKOM

JOŠ NE MOGU

IDE MI BOLJE, ALI
JOŠ TREBAM

ŽELIM NAUČITI:

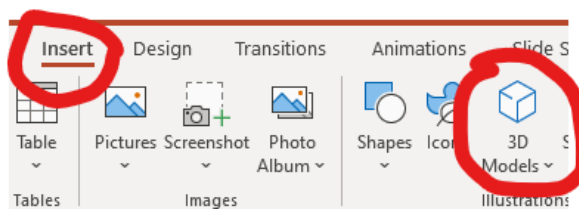
KAKO BI
USPIO/USPJELA
UČINITI ČU

USPJEH!
SADA
MOGU/ZNAM!

Znam li moliti molitvu Oče naš?

Alati za lakšu izradu

ISHODI	RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA
<p>OŠ KV A.1.1. Učenik izražava osnovne doživljaje o sebi i svijetu te pokazuje svoju radost i divljenje prema Bogu i svemu stvorenome.</p>	<p>Učenik prepoznaje i navodi neka važna životna pitanja o kojima se govori na vjeronauku (npr. o Bogu i njegovoj ljubavi prema ljudima). Učenik na pozitivan način izražava osnovne potrebe, želje, emocije i iskustva u odnosu prema svijetu, prema sebi i drugima. Učenik u prirodi i osobama oko sebe zapaža ljepotu i sklad. Učenik uočava da je život čudesan i da je Božji dar. Učenik prepoznaje sebe i druge kao Božju ljubljenu djecu kroz uočavanje kako svatko ima svoje ime, svoje mjesto i svoje posebnosti. Učenik izražava stav poštovanja prema ljudima oko sebe.</p>

SUPER MOĆ PRIJATELJSTVA

<p>Koristim prijateljske riječi.</p> <p>„MOGU LI SE IGRATI S TOBOM“</p> <p>„MOGU LI SE IGRATI S TOM IGRAČKOM?“</p>	
<p>Prihvaćam igru drugih. Ne mora uvijek biti sve po mom.</p> <p>„KAKO ĆEMO SE IGRATI?“</p>	
<p>Ponekad me drugi naljute, ali znam reći stop i razmislim,</p> <p>KAKO RIJEŠITI PROBLEM BEZ SVAĐE?</p>	
<p>MOJE SU RUKI I NOGE OBAZRIVE PREMA DRUGIMA</p>	

Alati za lakšu izradu

<https://www.classtools.net/badgemaker/>

[Embedding formative assessment in practical work | Ideas | RSC Education](#)

Semafor

Povratna informacija

- **Povratne informacije dobre kvalitete** smatraju se temeljnim aspektom korištenja vrednovanja kao učenja.
- Povratne informacije učenicima trebaju dati smjernice **ne samo** o tome što jest **netočno** u radu, već i o onome što je **ispravno** učinjeno **prema** početnim **ishodima** učenja ili očekivanja. Osim toga, i možda najvažnije, **eksplicitne smjernice** o tome što bi **mogli učiniti** kako bi poboljšali i nastavili napredovati prema očekivanjima.

Treba biti

- česta, pravodobna, dovoljno detaljna
- Može se povezati sa svrhom zadatka ocjenjivanja i kriterijima
- Razumljiva, s obzirom na stupanj razumijevanja učenika
- Usredotočuje se na učenje, a ne na ocjene, izričito se odnoseći na budući rad i zadacima.

Gibbs i Simpson (2004.)

Ono na što se usredotočite će rasti.

Kako dati povratnu informaciju...

Najviše mi se sviđa...

Najdraži dio mi je...

Idući puta možeš još...

Vrednovanje kao učenje

Prednosti

- Učenici su aktivniji
- Daje osjećaj sigurnosti
- Aktivnija i važnija uloga učenika u učionici
- Razvijanje svijesti što se očekuje
- Učenici su odgovorniji
- Metakognicija i razvoj kontrole nad učenjem.
- **Utjecaj na učitelje - jasnoća** o tome što i kako su htjeli da učenici nauče

Mane

- Zahtjeva dodatno vrijeme na satu i nakon sata
- Zahtjeva materijalna sredstva i trud

Izazovi:

- **potrebno je vrijeme i poučavanje kako bi se kod učenika razvila potrebna razina svijesti** za razumijevanje vlastitih procesa učenja
- zahtijeva definiranje kriterija koji moraju biti jasni i konkretni
- U nedostatku ovih kriterija, učenici neće imati temelje na kojima će potkrijepiti prosudbe o svom radu ili ocjenama svojih vršnjaka.

Vrednovanje naučenoga

Koja je svrha?

- procjena ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda u određenoj vremenskoj točki
- provjera učinkovitosti obrazovnog programa
- certificiranje postignuća učenika na kraju određenoga odgojno-obrazovnog razdoblja ili razine
- selekcija učenika pri upisu u višu odgojno-obrazovnu razinu

Kome koristi?

- učenicima
- učiteljima
- roditeljima
- stručnim suradnicima
- ravnateljima

Za što se koristi?

- praćenje napredovanja učenika
- planiranje učenja i daljnjeg odgojno-obrazovnog puta
- utvrđivanje je li učenik zadovoljio uvjete za prelazak u viši razred
- identifikaciju/prepoznavanje učenika kojima je potrebna dodatna odgojno-obrazovna podrška itd.

Slika 2: Obilježja vrednovanja naučenoga

Slika 5: Zajednička svrha vrednovanja za učenje i kao učenja (F) i vrednovanja naučenog (S) je poboljšati učenje i uspjeh svakog učenika.

Primjer od ishoda do vrednovanja

- 6. r OŠ

Aktivnosti učenika:

ISHODI

RAZRADA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

OŠ KV C.6.2.

Učenik istražuje kako vrednote slobode, ljubavi i odgovornosti utječu na njegovu osobnu izgradnju i izgradnju zajednice.

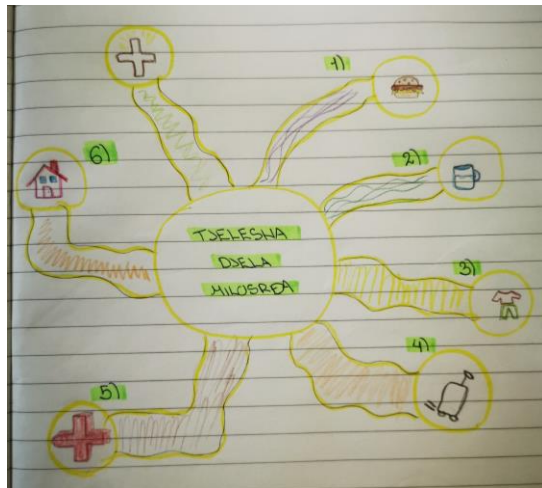
Učenik uviđa povezanost ljubavi, odgovornosti i slobode.

Učenik objašnjava Isusov poziv za izgradnju pravednijega i boljega svijeta.

Učenik uočava potrebe ljudi oko sebe i navodi primjere odgovornoga ponašanja.

Učenik navodi i objašnjava tjelesna i duhovna djela milosrđa kao primjer kršćanske odgovornosti.

Učenik navodi primjere i aktivnosti (projekte) u kojima ostvaruje duhovna i tjelesna djela milosrđa u svojoj okolini.

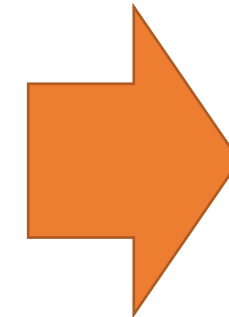

OPIS	procjena
5 SAMOSTALNO BEZ ZASTAJIVANJA NAVODIM I DUELA DUHOVNA I TJELESNA MILOSRĐA	
4 SAMO UZ POMOĆ DRUGIH NAVODIM BAREM POLA DJELA MILOSRĐA (SVE TJELESNA ILI NEKOLIKO TJELESNIH I NEKOLIKO DUHOVNIH)	
3 UZ MANJU POMOĆ ZNAM I SAM(A) NAVODIM VEĆINU DJELA MILOSRĐA, ALI NE SVE	
2 SAMO UZ POMOĆ DRUGIH NAVODIM BAREM POLA DJELA MILOSRĐA (SVE TJELESNA ILI NEKOLIKO TJELESNIH I NEKOLIKO DUHOVNIH)	
1 MOGU NAVESTI 2-3 DJELA MILOSRĐA, ALI SAMO UZ POMOĆ	

Yellow sticky notes with names are attached to the table: DANJAN, VALENTINA, MATEJ, JANE, IVO, MARIJA, LANA, EVAN, FRAN, LOVRO, AUTONIA, JOSEBA, LEON, J. NOEL.

OPIS	procjena
5 SAMOSTALNO BEZ ZASTAJIVANJA NAVODIM I DUELA DUHOVNA I TJELESNA MILOSRĐA	
4 SAMO UZ POMOĆ DRUGIH NAVODIM BAREM POLA DJELA MILOSRĐA (SVE TJELESNA ILI NEKOLIKO TJELESNIH I NEKOLIKO DUHOVNIH)	
3 UZ MANJU POMOĆ ZNAM I SAM(A) NAVODIM VEĆINU DJELA MILOSRĐA, ALI NE SVE	
2 SAMO UZ POMOĆ DRUGIH NAVODIM BAREM POLA DJELA MILOSRĐA (SVE TJELESNA ILI NEKOLIKO TJELESNIH I NEKOLIKO DUHOVNIH)	
1 MOGU NAVESTI 2-3 DJELA MILOSRĐA, ALI SAMO UZ POMOĆ	

Yellow sticky notes with names are attached to the table: EVAN, FRAN, LOVRO, LANA, MARIJA, MATEJ, JOSEBA, JANE, IVO, LEON, J. NOEL.

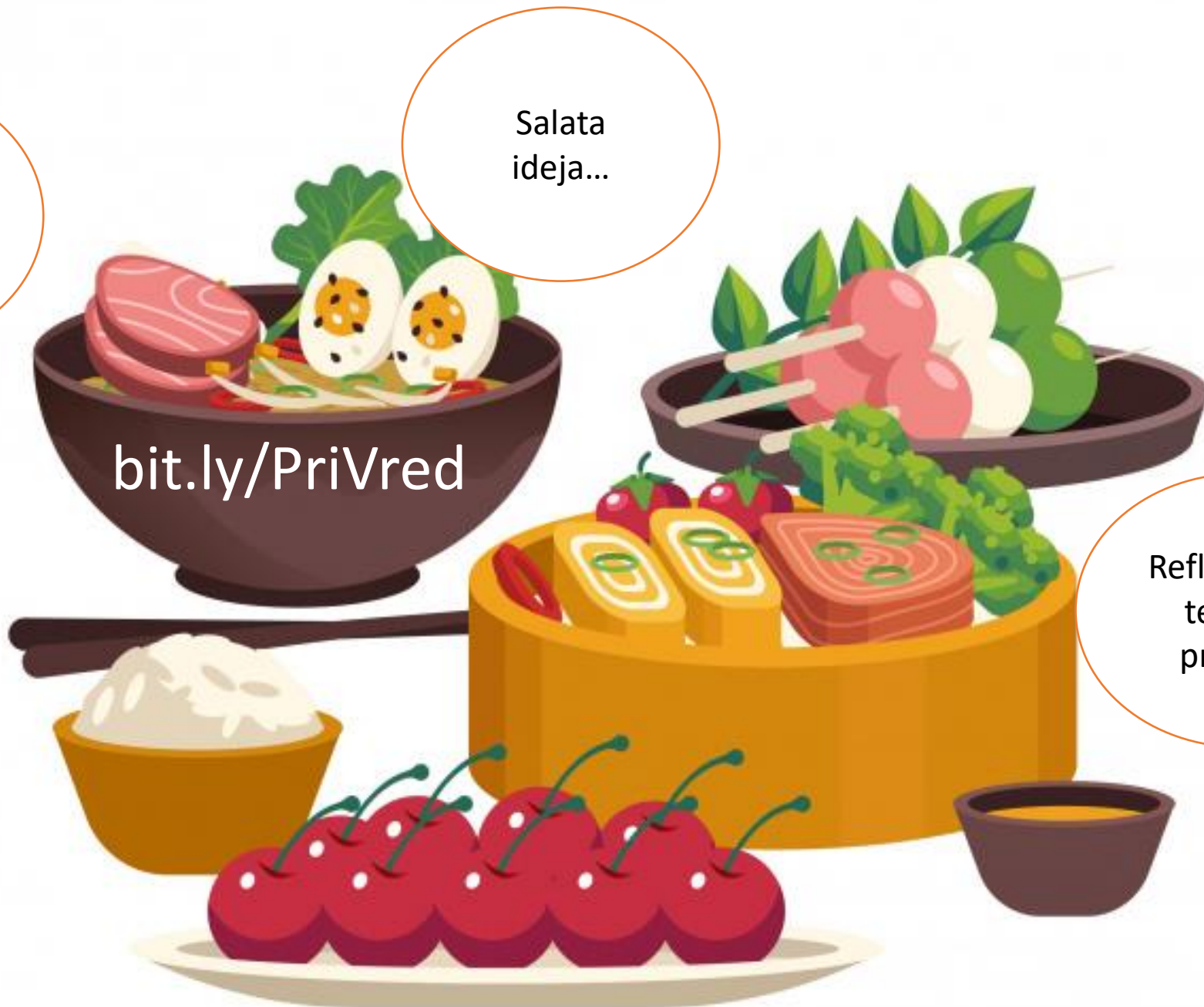
Sumativno vrednovanje

Metode
vrednovanja
kao učenja

Salata
ideja...

Metode
vrednovanja
za učenje

Refleksija na
temelju
prakse...

bit.ly/PriVred

Literatura i izvori

Mrežne stranice:

- Kurikulum nastavnog predmeta Katolički vjeronauk za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_216.html (pristupljeno 18. rujna 2021.).
- Smjernice za vrednovanje procesa učenja i ostvarenosti ishoda u osnovnoškolskome i srednjoškolskome odgoju i obrazovanju, MZO, 2020.
<https://mzo.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/Obrazovanje/NacionalniKurikulum/Smjernice/Smjernice%20za%20vrednovanje%20procesu%20ucenja%20i%20ostvarenosti%20ishoda%20u%20osnovnoskolskome%20i%20srednjoskolskome%20odgoju%20i%20obrazovanju.pdf> (pristupljeno 3. listopada 2021.)
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja (2020) Škola za život: **Katolički vjeronauk u osnovnoj školi 2, teme: Vrednovanje kao dio kurikulumske kruga, Vrednovanje**, <https://arhiva-2021.loomen.carnet.hr/course/view.php?id=10940>, (pristupljeno 9.10. 2021.)
- Assessment for learning: effects and impact, María Teresa Flórez and Pamela Sammons Oxford University Department of Education, <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED546817.pdf>, (pristupljeno 3. listopada 2021.)
- **Captain Yet Teaching Resources**, <https://www.teachstarter.com/au/teaching-resource-collection/captain-yet/> (pristupljeno 9.10. 2021.)
- **Teaching Pyramid**, <https://cainclusion.org/teachingpyramid/materials/classroom/>, (pristupljeno 9.10. 2021.)
- Learning Strategy of the Week: 2 Stars & 1 Wish, <https://johnthebaptistcs.ie/wp-content/uploads/2020/04/Learning-and-Teaching-2-Stars-and-1-Wish.pdf>, (pristupljeno 9.10. 2021.)

- British Council, Razvoj sustava podrške implementaciji cjelovite kurikularne reforme, 3. faza, webinar:
- **Deset pristupa poučavanju i učenju za inkluziju koje svi učitelji mogu primijeniti**, Kako primijeniti pet praksi u razredu
- Inkluzija – Praktični pristup za sve učitelje
- Korištenje povratnih informacija za motiviranje učenika

Izvori fotografija i ilustracija

- Pixabay.com
- Classroomclipart.com, [Free School Clipart - Clip Art Pictures - Graphics for Teachers, Parents and Students \(classroomclipart.com\)](http://classroomclipart.com)
- ledenjak: [Eres el iceberg contra el que se estrella mi Titanic \(jiseland.blogspot.com\)](http://jiseland.blogspot.com)